

Økonomisk ringvirkningsanalyse

Two large, solid orange parallelograms are positioned in the lower right quadrant of the slide. They are oriented diagonally, with the longer sides running from the bottom-left towards the top-right. They overlap each other, with the one on the right being slightly higher and further to the right.

Foto: Trygve Emil Tønnesen

Om denne rapporten

PwC ble engasjert av Kristiansand kommune for å gjøre en upartisk vurdering av ringvirkningene Tall Ships Races har hatt i Kristiansand. For å oppfylle dette oppdraget har PwC stått for både metodisk tilnærming, analyse av funn og vurdering av resultater.

Rapporten bygger på informasjon og fakta mottatt fra dokumenter, undersøkelser, tidligere erfaringer og ekspertise. Vurderinger og meninger i denne rapporten fra PwC er basert på vår forståelse, erfaring og kunnskap.

Ansvarlig for engasjementet fra PwC Agder er Audun Finnestad (Partner) og Caroline Lofthus (prosjektleder).

Bildene i denne rapporten er tatt på oppdrag fra Kristiansand kommune. Kristiansand kommune har gitt PwC rettigheter til å inkludere bildene i rapporten.

Vi vil takke Kristiansand kommune for et godt samarbeid gjennom hele prosjektet. Spesielt vil vi trekke frem prosjektleder Marianne Osmundsen.

Kristiansand, 17.11.2025

Audun Finnestad

Audun Finnestad
Partner

Disclaimer

Denne rapport er utarbeidet for Kristiansand kommunes bruk i samsvar med avtale datert 23. april 2025.

Våre vurderinger bygger på faktainformasjon som har fremkommet i publikumsundersøkelse under arrangementet, tall fra lokalt næringsliv og i dokumentasjon som Kristiansand kommune har gjort tilgjengelig for oss. PricewaterhouseCoopers (PwC) har ikke foretatt noen selvstendig verifisering av informasjonen som har fremkommet, og vi inntar ikke ansvar for at den er fullstendig, korrekt og presis. PwC har ikke utført noen form for revisjon eller kontrollhandlinger av Kristiansand kommunes virksomhet. Rapporten inneholder materiale som er konfidensiell for Kristiansand kommune og PwC.

Kristiansand kommune har rett til å benytte informasjonen i denne rapporten i sin virksomhet, i samsvar med avtalen mellom Kristiansand kommune og PwC. PwC påtar seg ikke noe ansvar for tap som er lidet av Kristiansand kommune eller andre som følge av at vår rapport eller utkast til rapport er distribuert, gjengitt eller på annen måte benyttet i strid med disse bestemmelsene eller avtalen. Ved deling av hele eller deler av rapporten skal Kristiansand kommune sikre at enhver ansvarsfraskrivelse PwC har inkludert eller senere ønsker å inkludere i rapporten, blir gjengitt i sin helhet i alle eksemplarer som deles.

Kristiansand kommune får rettighetene til resultatet av oppdraget når betaling har skjedd, mens PwC beholder opphavsrett og alle andre immaterielle rettigheter til alt bakgrunnsmateriale, herunder, men ikke begrenset til, ideer, konsepter, modeller, informasjon og know-how som er utviklet i forbindelse med vårt arbeid. Kristiansand kommune kan ikke videreutvikle resultatet under PwC logo.

Enhver handling som gjennomføres på bakgrunn av vår rapport foretas på eget ansvar.

Sammendrag

Denne rapporten presenterer en grundig økonomisk ringvirkningsanalyse av Tall Ships Races Kristiansand 2025, utført av PwC på oppdrag fra Kristiansand kommune. Analysen har som hovedmål å belyse arrangementets økonomiske betydning for regionen, dets innvirkning på lokalt næringsliv, samt hvordan arrangementet har blitt opplevd av besøkende.

Analysen bygger på en kombinasjon av kvantitative og kvalitative data. Det er gjennomført en omfattende spørreundersøkelse blant besøkende, innhentet tall fra det lokale næringslivet, samt benyttet regnskapstall fra arrangøren. For å estimere de økonomiske effektene er det brukt en arrangementskalkulator utviklet av PwC i samarbeid med Innovasjon Norge, som også har vært benyttet ved tidligere analyser av lignende arrangementer.

Hovedfunnene viser at Tall Ships Races Kristiansand 2025 har bidratt til en betydelig regional verdiskaping, estimert til om lag 43 millioner kroner. Arrangementet tiltrakk seg 100 000 unike besøkende over fire dager, hvorav 19 618 bidro direkte til verdiskaping i kommunen. Hotellbelegget var på hele 92 % under arrangementet, og 96 % av de spurte oppga at de ønsker å besøke Kristiansand igjen. Videre mente 91 % at arrangementet var positivt for byen.

Arrangementet har hatt en tydelig positiv effekt på det lokale næringslivet, med økt omsetning innen mat, opplevelser og varehandel, samt økt bruk av kollektivtransport. Analysen viser også at arrangementet har styrket Kristiansands posisjon som kultur- og turistdestinasjon, og bidratt til økt tilhørighet og stolthet blant byens innbyggere.

Rapporten konkluderer med at Tall Ships Races Kristiansand 2025 har vært et vellykket arrangement, både økonomisk og sosialt, og har skapt betydelige ringvirkninger for kommunen og regionen.

Innhold

1. Innledning
2. Metodisk gjennomføring
3. Verdiskaping
4. Avsluttende betraktninger

1

Innledning

Innledning

Tall Ships Races Kristiansand 2025

Tall Ships Races er verdens største regatta for seilskuter. Arrangementet eies av Sail Training International og har som hovedmål å øke internasjonal forbrødring og forståelse mellom ungdom. Prosjektet involverer ungdom fra hele verden, som får utfordre seg selv og andre på havet, i et fellesskap på tvers av nasjonalitet, kultur og religion. Uavhengig av hvilken havn Tall Ships Races flåten møtes, er organisasjonen et samarbeid mellom Sail Training International og den aktuelle vertsbyen.

I perioden onsdag 30. juli til lørdag 2. august 2025 var Kristiansand en av fem offisielle vertshavner for regattaen. Skutene ankom før arrangementet startet 30. juli. I tillegg var følgende byer vertshavner for regattaen i 2025; Le Havre, Dunkerque, Aberdeen og Esbjerg.

Foto: Ragnheidur Gudmundsdottir

Mandat og gjennomføring

PwC har, som en uavhengig part, hatt i mandat å gjennomføre en økonomisk ringvirkningsanalyse av arrangementets betydning for Kristiansand kommune.

Hovedformålet med analysen har vært å kartlegge:

Tall Ships Races' økonomiske betydning for regionen.

Arrangementets betydningen for lokalt næringsliv.

Besøkendes opplevelse av arrangementet.

I analysen er det benyttet en arrangementskalkulator utviklet i samarbeid mellom PwC og Innovasjon Norge. PwC har benyttet arrangementskalkulatoren til å gjennomføre lignende økonomiske ringvirkningsanalyser for Tall Ships Races i Bergen 2014 og 2019, Kristiansand 2015, Stavanger 2018, Fredrikstad 2019 og 2023, og Arendal 2023. Metode og tilnærming er inspirert av og bygger videre på erfaringene fra tidligere arbeid.

2

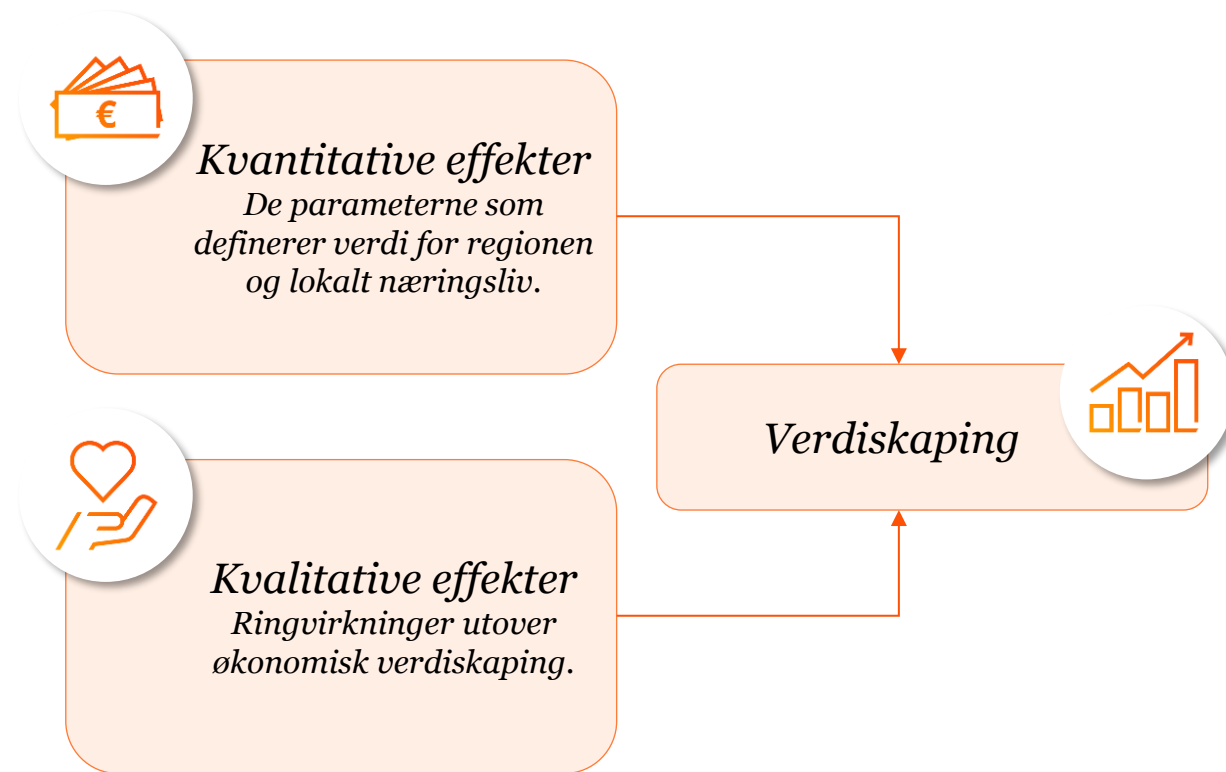
Metodisk gjennomføring

2.1 Metodisk tilnærming

For å analysere effekter og ringvirkninger, har det blitt lagt til grunn både kvantitative og kvalitative data. Den kvantitative analysen er gjennomført med utgangspunkt i en arrangementskalkulator, supplert med tall innhentet fra det lokale næringslivet. De kvalitative vurderingene er utledet basert på svarene i en spørreundersøkelse blant besøkende.

I det følgende omtales måten de ulike datakildene er behandlet og lagt til grunn for vurderingene av funn som er gjort i neste kapittel. Begrensninger og forutsetninger knyttet til beregninger som er gjort omtales der det har vært ansett relevant.

Verdiskaping defineres i analysen som summen av kvantitative og kvalitative effekter. De kvantitative effektene lar seg tallfeste, for eksempel antall besøkende og totalt forbruk i forbindelse med arrangementet. Mens de kvalitative effektene belyser i hvilken grad arrangementet har bidratt til ringvirkninger ut over økonomisk verdiskaping. Eksempler på dette er hvorvidt arrangementet har bidratt til å skape begeistring og økt tilhørighet blant befolkningen i regionen, hvorvidt det oppleves som en arena for integrering, en katalysator for frivillig arbeid eller en mulighet for markedsføring av lokale varer og produkter mv.

Figur 1: Verdiskaping

2.2 Kvantitative datakilder

2.2.1 Om arrangementskalkulatoren

Arrangementskalkulatoren er et verktøy utviklet av PwC, i samarbeid med Innovasjon Norge. Den tar utgangspunkt i en nullsituasjon hvor det ikke avholdes et arrangement, og estimerer hvilke økonomiske ringvirkninger som finner sted grunnet gjennomføringen av arrangementet. Arrangementskalkulatoren kartlegger ringvirkninger i både regional og nasjonal verdiskaping, men denne analysen har kun tatt for seg den regionale verdiskapingen arrangementet hadde for Kristiansand kommune. Kalkulatoren tar utgangspunkt i antall unike besøkende under arrangementet, og baserer seg på satser og forbrukerstatistikk fra Innovasjon Norge, som kontrolleres opp mot svar i spørreundersøkelsen knyttet til de besøkendes forbruk (se beskrivelse av spørreundersøkelsen under punkt 2.3). I dette tilfellet har svarene i spørreundersøkelsen bekreftet at standardverdiene hentet fra Innovasjon Norge har vært nøyaktige, derfor er det disse satsene som er lagt til grunn (uendret) for utregningene i kalkulatoren.

Kilder til informasjon og sentrale forutsetninger som er lagt til grunn for de beregninger som er gjort i arrangementskalkulatoren, er følgende:

- Antall besøkende
- Besøkendes geografiske tilhørighet
- Hovedformål med besøket

I det videre er det gitt en beskrivelse av disse forutsetningene, samt løpende redegjørelser for hvilke antagelser som er lagt til grunn for å vurdere dem.

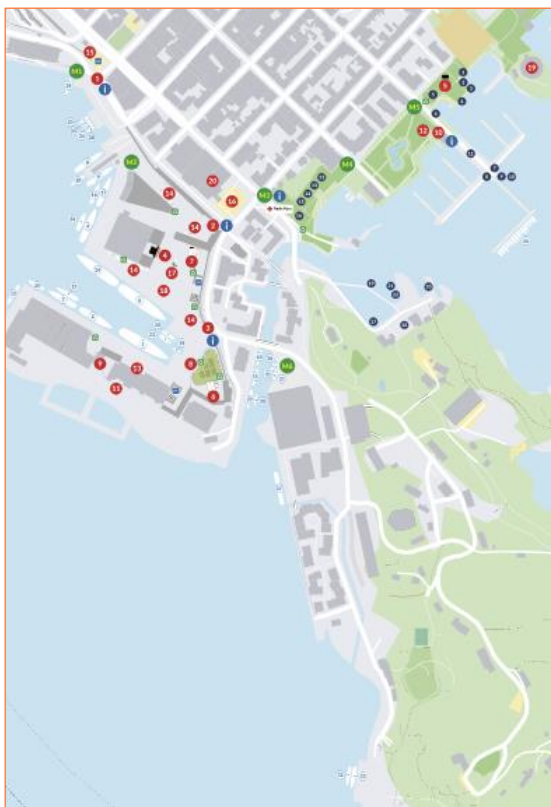
Det er også redegjort for øvrige kilder til informasjon som er benyttet for å gjøre de nødvendige beregningene i kalkulatoren, herunder innkvartering og regnskapstall fra arrangør.

Antall besøkende

Ansvarer for å vurdere hvor mange besøkende som deltok på Tall Ships Races i løpet av arrangementsperioden, har vært hos arrangør Kristiansand kommune. Dette er et utfordrende estimat å kalkulere, spesielt siden arrangementet ikke selger billetter. En stor andel av de besøkende deltok mer enn en dag. For å unngå å telle en person flere ganger, var det nødvendig å estimere antall unike besøkende. Dette tallet dannet grunnlaget for arrangementskalkulatoren og påvirket resultatet av verdiskapingen.

Det ble telt antall mennesker som gikk inn i arrangementsområdet ved tre ulike innganger. I tillegg ble det solgt billetter til midnattskonserterne på Odderøya, noe som gjorde at man hadde oversikt over besøkende på disse arrangementene. Kristiansand kommune har basert på sine tellinger oppgitt at det totalt for arrangementsdagene var 200 000 antall besøkende. For å komme frem til antall unike besøkende har vi brukt tall fra spørreundersøkelsen for å se hvor mange dager hver enkelt besøkende deltok. Totalt antall unike besøkende ble da 100 000 personer i området i løpet av de fire dagene arrangementet varte.

Bilde 1: Arenakart hentet fra <https://www.tallshipsraceskristiansand.no/>

Besøkendes geografiske tilhørighet

De besøkendes geografiske tilhørighet er en av nøkkelfaktorene som vil påvirke selve verdiskapingen. Arrangementskalkulatoren opererer med tre kategorier: lokale, ikke-lokale og internasjonale. Underveis i spørreundersøkelsen ble respondentene spurt om deres bakgrunn basert på om de bodde i Kristiansand kommune, i Agder for øvrig, Norge for øvrig eller utenlands. I ringvirkningsanalysen for Kristiansand kommune bruker vi følgende:

- Besøkende fra Kristiansand er behandlet som «lokale».
- Besøkende fra Agder for øvrig og Norge for øvrig er behandlet som «ikke-lokale».
- Besøkende fra utlandet er behandlet som «internasjonale».

Den største gruppen av besøkende under arrangementet var den lokale befolkningen. Denne gruppen er ekskludert som en helhet da det er regional verdiskaping som skal estimeres. Hovedårsaken til dette er at de lokales forbruk under arrangementet representerer en verdi som vi kan anta ville vært den samme uavhengig av om arrangementet ville funnet sted. Dette gjør at kalkulatoren gir en konservativ verdiskaping.

Modellen gjør ikke rede for forbruket fra lokalbefolkningen som valgte å bli i Kristiansand på grunn av Tall Ships Races Kristiansand. Dette kunne potensielt hatt en positiv innvirkning på den regionale verdiskapingen. Dette er ikke inkludert i den estimerte regionale verdiskapingen, og vil derfor være en potensiell svakhet med arrangementskalkulatoren.

Hovedårsaken til å være i Kristiansand sentrum

I tillegg til kravet om å være en del av «ikke-lokale»- eller «internasjonale»-kategorien, må den besøkende også oppfylle kriteriet om at Tall Ships Races Kristiansand var hovedårsaken til besøket i Kristiansand sentrum, for å bli inkludert i arrangementskalkulatoren.

Spesifikke forutsetninger som kan ha påvirket antall besøkende

Enkelte forhold vil gjelde spesifikt for arrangementet arrangert i Kristiansand, under de spesifikke datoene, og kan således ikke sammenlignes med tidligere arrangement. Tall Ships Races Kristiansand 2025 ble avholdt uken etter fellesferien. Tidspunktet arrangementet ble avholdt på kan ha påvirket både antall besøkende og andelen lokale besøkende. Det var trolig en stor andel av befolkningen i Kristiansand som allerede var kommet hjem fra ferie, samt begrenset antall tilreisende fra utenfor Agder.

Det var to cruiseskip i Kristiansand under arrangementet. Ettersom arrangementet måtte være hovedårsaken for å være i Kristiansand sentrum for at besøkende skulle bidra med verdiskaping, har ikke antall besøkende på arrangementet ikke er kunstig forhøyet grunnet cruiseturisme.

Det var stort sett gode værforhold under arrangementet, noe som kan ha påvirket antall besøkende i positiv retning.

Innkvartering

Ulike typer innkvartering antas å kreve ulike typer av utgifter og bidrar derfor til ulik verdiskaping. For eksempel kan det antas at en gjest som bor på et hotell har høyere utgifter enn en gjest som leier en hytte eller en leilighet.

Innkvarteringskapasitet og normalt belegg vil være relevant for verdiskapingen. Med belegg menes opptatte senger. Hvis hotellene hadde hatt 100 % belegg uavhengig av om arrangementet hadde funnet sted eller ikke, vil ikke arrangementets besøkende bidra til ytterligere verdiskaping. Da ville de erstattet besøkende som hadde booket rom uavhengig av om Tall Ships Races Kristiansand hadde blitt arrangert eller ikke.

Overnattingskapasiteten for hotellene er basert på en artikkel i [Fædrelandsvennen](#), som rapporterer at det i mai 2025 er 1770 hotellrom i Kristiansand kommune.

For å etablere belegg for perioden uten arrangement, har vi benyttet [SSB tabell 13156](#) som viser at i august 2023 hadde Kristiansandsregionen en kapasitetsutnyttning på 55%.

Kapasitet på hytter eller private leiligheter som er tilgjengelig for leie var utfordrende å vurdere, da tilbudet er stort, og spredt over ulike nettsider. Vi har benyttet [AirDNA](#) for å hente ut belegg i gjeldende periode, samt antall tilgjengelige utleieenheter. Dette tallet ble imidlertid justert litt opp, for å ta høyde for at AirDNA ikke har tilgang på data fra eksempelvis Finn.no.

En viktig forutsetning å merkes er at data fra en sekundærkilde aldri vil være 100% nøyaktig. Så lenge Airbnb ikke offentliggjør sine tall vil data fra AirDNA antageligvis være den beste kilden til innsikt i Airbnb-markedet i Norge i dag. Antall hytter eller leiligheter tilgjengelig for leie ble ikke ansett som et hinder for folk å delta på Tall Ships Races Kristiansand. Antallet utleieenheter ble derfor satt til en høyere verdi for å sikre at de ikke ville representere en flaskehals i arrangementskalkulatoren.

Regnskap

I tillegg til informasjon om besøkende og innkvartering, var arrangementets regnskap viktig input til arrangementskalkulatoren, ettersom hvor og hvordan arrangøren forvalter økonomiske ressurser potensielt vil ha en stor innflytelse på selve verdiskapingen. Dette vil spesielt tre i kraft dersom arrangøren bidrar til å flytte midler ut av regionen eller ut av landet. Med andre ord vil inntekten eller kostnaden kunne påvirke verdiskapingen avhengig av hvor det kommer fra. Forbruk finansiert utenfor regionen eller landet, men som konsumeres lokalt, vil ha en positiv innvirkning på verdiskapingen. Lokal finansiering av lokalt forbruk vil ha liten eller ingen innvirkning på verdiskapingen.

Ettersom regnskapet til Kristiansand kommune ikke var fullført ved tidspunktet denne rapporten ble ferdigstilt, ble det utarbeidet et prosjektrengnskap som er benyttet inn i rapporten. Det ble tatt høyde for kjente kostnader som enda ikke hadde påløpt eller blitt fakturert.

2.2.2 Omsetningstall fra lokale virksomheter

Data fra lokale hoteller, kollektivtrafikk og bedrifter i sentrum ble samlet inn som et supplement til resultatene fra arrangementskalkulatoren. Hovedformålet var å undersøke om man kunne kartlegge en økning i etterspørsel hos de ovennevnte virksomhetene i den aktuelle perioden arrangementet ble avholdt, sammenlignet med etterspørsel fra korresponderende periode tidligere år.

Det ble derfor samlet inn informasjon om beleggsprosent på hotellene og antall reisende på kollektivtransporten i kommunen. I tillegg til å samle inn data fra virksomhetene selv, ble det også hentet inn tall fra Kvadraturforeningen om BankAxept-transaksjoner i de aktuelle periodene. BankAxept står for ca. 85% av alle transaksjoner, og ble derfor ansett som en pålitelig kilde for å vurdere effektene arrangementet hadde på lokalt næringsliv.

Foto: Tor Erik Schrøder

2.3 Kvalitative datakilder

2.3.1 Spørreundersøkelse

For å analysere arrangementets betydning for Kristiansand kommune har det som et supplement til de kvantitative dataene også blitt samlet inn informasjon fra besøkende om ikke-økonomiske effektene i en spørreundersøkelse.

Spørreundersøkelsen ble utarbeidet i samarbeid mellom arrangør og PwC, basert på lignende spørreundersøkelser utarbeidet for andre arrangement med samme formål om å vurdere ringvirkninger. Undersøkelsen inkluderte spørsmål som kartla alt fra respondentens bakgrunn til deres oppholds lengde og overnattingsform. Det ble også stilt spørsmål i undersøkelsen som kartla andre verdier, slik som oppfattelsen av Kristiansand som vertsby og åpne spørsmål der respondentene kunne beskrive deres syn på arrangementet som en helhet. Undersøkelsen var tilgjengelig både på norsk og engelsk.

I spørreundersøkelsen ble det også inkludert spørsmål som var med å kartlegge det individuelle forbruket blant arrangementets besøkende, for å kunne kontrollere, og eventuelt justere dette opp mot standardverdier hentet fra Innovasjon Norge.

Spørreundersøkelsen ble utformet i Microsoft Forms, og distribuert via QR-koder plassert rundt i arrangementsområdet. For å øke svarprosenten har Kristiansand kommune loddet ut en rekke premier blant deltakerne.

Totalt 1401 besøkende deltok i spørreundersøkelsen.

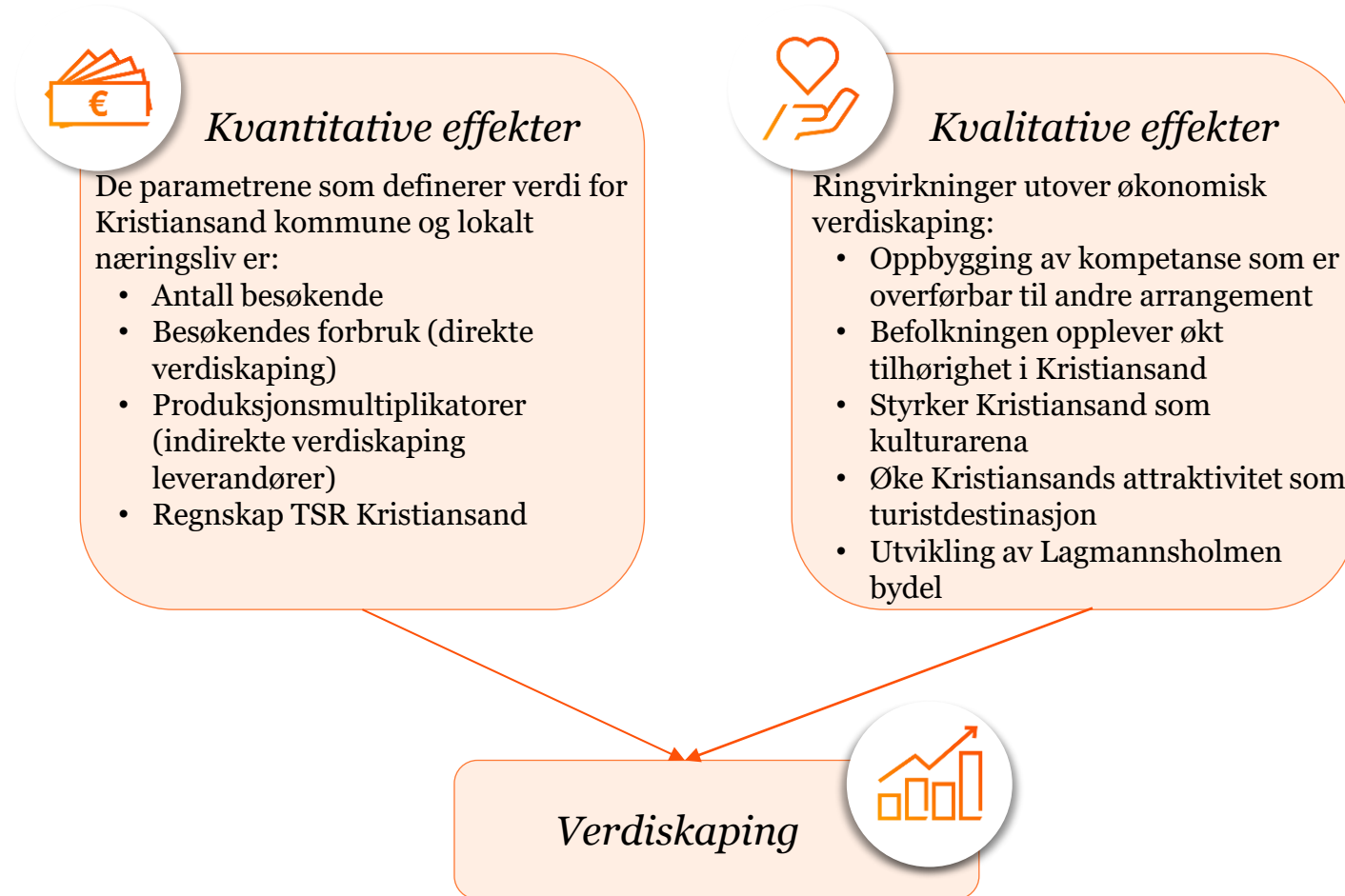

3

Verdiskaping

3.1 Overordnet om vurderinger og hovedfunn

Hovedformålet med analysen har vært å kartlegge Tall Ships Races Kristiansands økonomiske betydning for regionen, arrangementets betydningen for lokalt næringsliv, samt besøkendes opplevelse av arrangementet. Verdiskaping er som beskrevet i metodedelen definert som summen av kvantitative og kvalitative effekter.

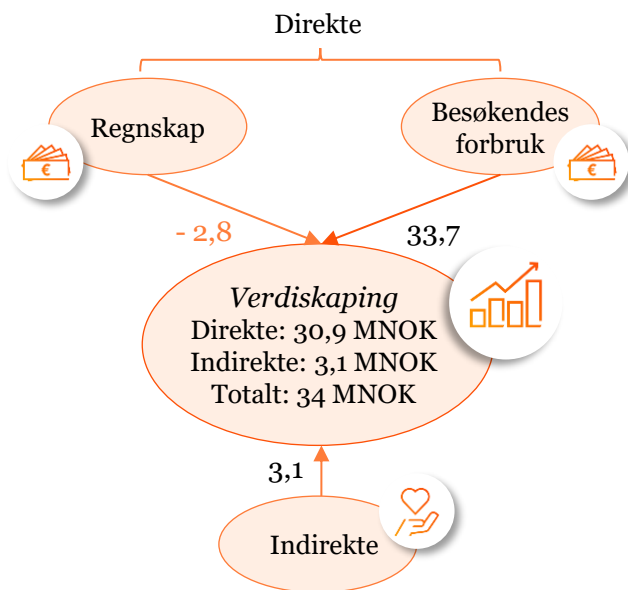

Figur 2: Verdiskaping

Effekt av besøkstall på regional verdiskaping

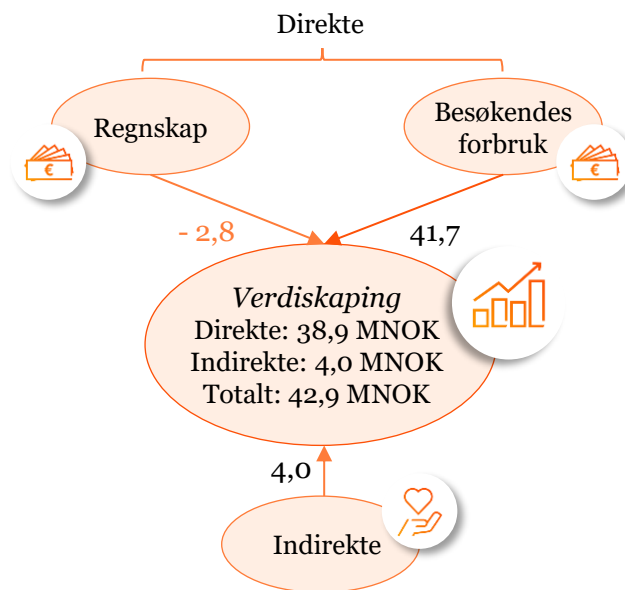
Det beregnede antallet unike besøkende under Tall Ships Races Kristiansand 2025 er usikkert, blant annet fordi arrangementet ikke har billettsalg og mange deltar flere dager. For å synliggjøre denne usikkerheten presenteres tre scenarioer med henholdsvis lavt, middels og høyt besøkstall, som grunnlag for sammenligning mot total verdiskaping. Scenarioene illustrerer hvordan de økonomiske ringvirkningene utvikler seg i takt med publikumsgrunnlaget. For å sikre et konservativt estimat er det middels besøkstall som er lagt til grunn for videre analyse i denne rapporten.

Lavt besøkstall - 75 000

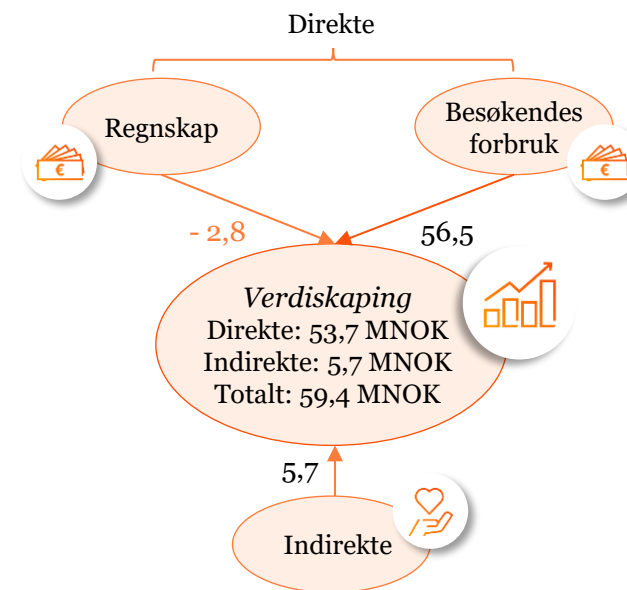
Figur 3: Verdiskaping for Kristiansand kommune ved 75 000 besøkende

Middels besøkstall - 100 000

Figur 4: Verdiskaping for Kristiansand kommune ved 100 000 besøkende

Høyt besøkstall - 150 000

Figur 5: Verdiskaping for Kristiansand kommune ved 150 000 besøkende

43

MNOK i verdiskaping

Hovedfunn

Kort oppsummert viser analysen at Tall Ships Races Kristiansand bidro til en regional verdiskaping for Kristiansand kommune tilsvarende 43 MNOK. Størsteparten av verdiskapingen er utledet fra forbruket til besøkende på arrangementet.

Totalt antall unike besøkende var 100 000 i løpet av de fire dagene arrangementet varte, og beleggsprosenten hos hoteller lå på 92% i arrangementsperioden. 96% av besøkende sa at arrangementet har gjort at de ønsker å besøke Kristiansand igjen, mens 91% mente at arrangementet er positivt for Kristiansand. Hovedfunnene er gjennomgått i større detalj videre i kapitlet.

100 000

Unike besøkende på arrangementet

92 %

Belegg på hoteller

96 %

Vil besøke Kristiansand igjen

91 %

Mener arrangementet er positivt for Kristiansand

“

Sommerens høydepunkt!

- Respondent på spørreundersøkelsen

3.2 Gjennomgang av funn

I dette avsnittet vil et estimat av arrangementets verdiskaping bli presentert. Det er viktig å se på verdiskaping i lys av de forutsetningene som ble lagt til grunn, slik som beskrevet i metodedelen.

3.2.1 Verdiskaping for Kristiansand kommune

Vi skiller mellom regional verdiskaping som vil ha en utløsende effekt i Kristiansands regionen, og nasjonal verdiskaping som vil ha en utløsende effekt nasjonalt. De to typene av verdiskaping skiller seg fra hverandre i forhold til om forbruket stammer fra besøkende som bor i Norge, men utenfor Kristiansand, eller om forbruket stammer fra besøkende som er internasjonale. Denne analysen tar for seg den regionale verdiskapingen.

De lokale besøkende, de lokale tilknyttede personene og lokale deltakere er ekskludert fra verdiskapingen, ettersom arrangementskalkulatoren antar at de lokale ikke vil bidra til verdiskaping i Kristiansand i forbindelse med Tall Ships Races Kristiansand.

Fordelt på de tre kategoriene besøkende, tilknyttede personer og deltakere, var det totalt 19 618 av 100 000 personer på arrangementet som bidro til verdiskaping.

I den påfølgende delen av dette kapitlet vil vi gi en detaljert oversikt over estimatene våre.

Segmentering av besøkende for Kristiansand kommune

Besøkende som kom utenfra Kristiansand, som hadde Tall Ships Races Kristiansand som hovedformål med besøket til Kristiansand sentrum, bidro til verdiskaping for Kristiansand kommune. Av 100 000 unike besøkende, fremkom det i undersøkelsen at 74% var lokale, 25% ikke-lokale, og 1 % var internasjonale. De 74% lokale ble dermed trukket ut fra totalen som bidrar til verdiskaping. I undersøkelsen ble ikke-lokale og internasjonale også spurt om Tall Ships Races Kristiansand var hovedformål for reisen. 74% av ikke-lokale og 39% av internasjonale svarte ja. Dermed fjernes 26% fra ikke-lokale og 61% fra internasjonale besøkende. Etter dette uttrekket var gjort, sto man igjen med 18 500 ikke-lokale og 390 internasjonale besøkende som bidro til verdiskaping for Kristiansand kommune. Besøkende med Tall Ships Races Kristiansand som hovedformål med reisen sin utgjorde da 18 890 personer ut fra de 100 000 unike besøkende.

Segmentering av besøkende	Lokale	Ikke-lokale	Internasjonale
Andel av totale besøkende	74%	25%	1%
Andel av besøkende med arrangementet som hovedårsak til reisen		74%	39%
Antall besøkende av betydelig verdiskaping		18 500	390

Tabell 1: Segmentering av besøkende

Segmentering av tilknyttede personer for Kristiansand kommune

Tilknyttede personer som kom utenfra Kristiansand bidro til verdiskaping for Kristiansand kommune. Tilknyttede personer var artister, frivillige, ansatte, funksjonærer etc. Av 500 tilknyttede personer, var 74% lokale, 25% ikke-lokale, og 1% var internasjonale. De 74% lokale ble dermed trukket ut fra totalen som bidrar til verdiskaping, noe som medførte at det var 125 ikke-lokale og 5 internasjonale tilknyttede personer som bidro til verdiskaping for kommunen. Det ble ikke gjort et uttrekk på hvorvidt tilknyttede personer hadde deltakelse på arrangementet som hovedformål eller ikke, da disse jobbet på arrangementet i en eller annen kapasitet. Dermed gikk beregningen ut i fra at alle tilknyttede personer hadde Tall Ships Races Kristiansand som hovedformål med reisen. Tilknyttede personer som påvirket verdiskapingen for Kristiansand kommune utgjorde 130 personer ut fra de 500 tilknyttede personene.

Segmentering av tilknyttede personer	Lokale	Ikke-lokale	Internasjonale
Andel av totale tilknyttede personer	74%	25%	1%
Antall tilknyttede personer med betydelig verdiskaping		125	5

Tabell 2: Segmentering av tilknyttede personer

Segmentering av deltakere for Kristiansand kommune

Deltakere som kom utenfra Kristiansand bidro til verdiskaping for Kristiansand kommune. Medseilere, Sail Training International og mannskap ble ansett som deltakere under arrangementet. Av 2 300 deltakere, var 74% lokale, 25% ikke-lokale, og 1% var internasjonale. De 74% lokale ble dermed trukket ut fra totalen som bidrar til verdiskaping, noe som medførte at det var 575 ikke-lokale og 23 internasjonale deltakere som bidro til verdiskaping for kommunen. I likhet med tilknyttede personer, ble det heller ikke her gjort et uttrekk basert på om arrangementet var hovedformålet med reisen eller ikke, ettersom disse også var direkte tilknyttet arrangementet. Deltakere under arrangementet som påvirket verdiskapingen for Kristiansand kommune utgjorde 598 personer av totalt 2 300 deltakere.

Segmentering av deltakere	Lokale	Ikke-lokale	Internasjonale
Andel av totale deltakere	74%	25%	1%
Antall deltakere med betydning for verdiskaping		575	23

Tabell 3: Segmentering av deltakere

“

Internasjonal eller 17. mai på
steroider (i alle fall paraden).

- Respondent på spørreundersøkelsen

Verdiskaping

Regnskap

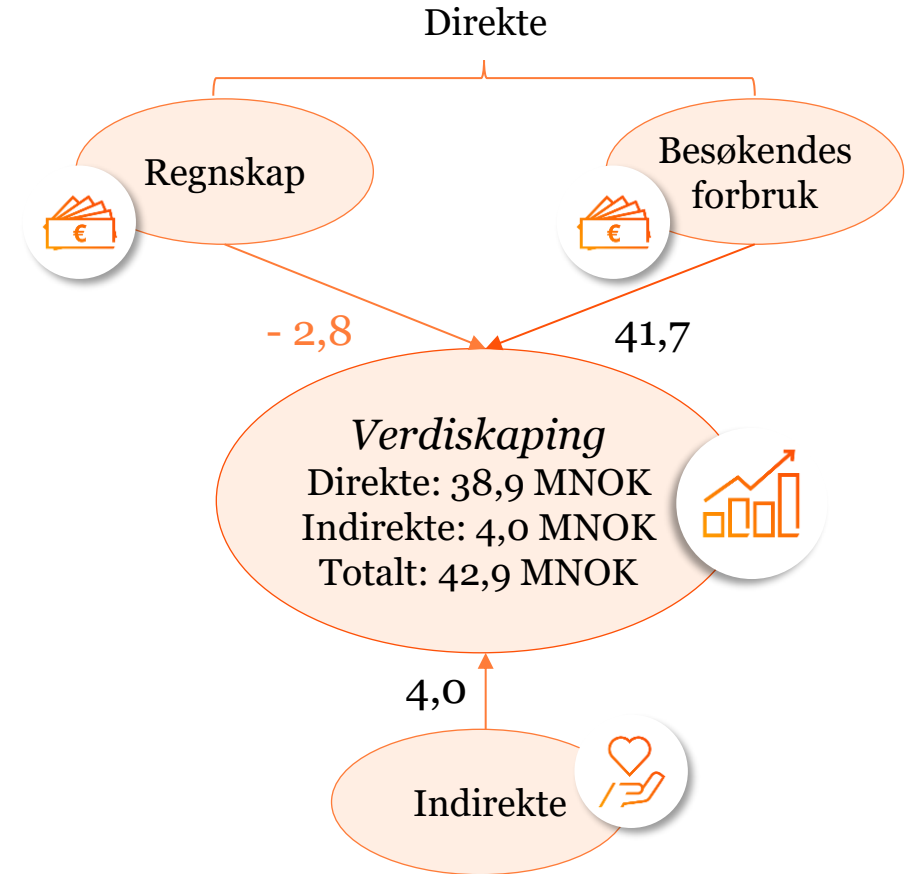
Kristiansand kommunes prosjektrekskap påvirker verdiskapingen av arrangementet. Relevant forbruk i Kristiansand finansiert med ressurser utenfra bidrar positivt, mens relevant forbruk utenfor Kristiansand finansiert med ressurser fra regionen bidrar negativt.

En stor andel av Tall Ships Races Kristiansands inntekt er forårsaket av lokale ressurser og tilskudd, noe som innebærer at regionalt forbruk er finansiert av regionale ressurser. Prosjektrekskapet påvirket verdiskapingen med 2,8 MNOK i negativ retning.

Besøkendes forbruk

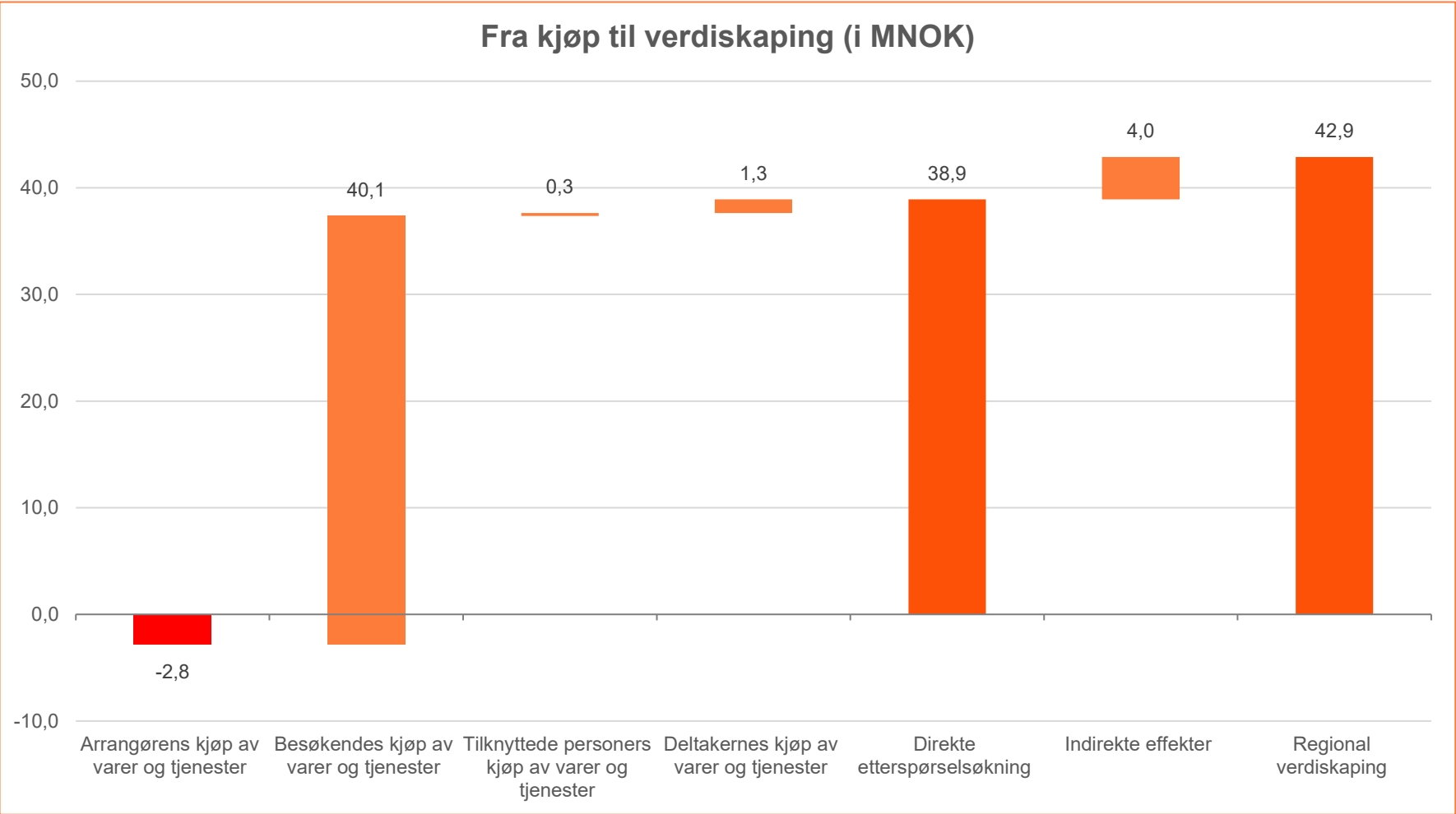
Besøkendes forbruk påvirker verdiskapingen av arrangementet. Tall Ships Races Kristiansand hadde en høy andel lokale besøkende, som ikke bidrar til økt verdiskaping i kommunen. Dette medfører at hver av de 19 618 personene som bidro til verdiskaping, i snitt hadde et forbruk på 2 125 NOK under arrangementet. Dette er basert på Innovasjon Norges standardsatser. Basert på modellen finner vi at besøkende har et forbruk utenfor arrangementet på ca. 41,7 MNOK millioner i arrangementsperioden.

Figuren viser at Tall Ships Races har bidratt med en regional verdiskaping på omtrent 42,9 MNOK i direkte (38,9 MNOK) og indirekte verdiskaping (4 MNOK).

Figur 6: Verdiskaping for Kristiansand kommune

Figuren illustrerer hvordan de regionale verdiskapingen gjøres opp av Kristiansand kommunes kjøp av varer og tjenester; besøkendes, tilknyttede personers og deltakeres kjøp av varer og tjenester; direkte etterspørselsøkning som resultat av arrangementet og indirekte effekter. Den direkte verdiskapingen måles ut i fra arrangøren eller besøkendes forbruk av varer og tjenester. Den indirekte verdiskapingen ble regnet ut basert på direkte verdiskaping, og skapes gjennom leverandører og underleverandørers produksjon og tjenester for å møte økningen i etterspørsel.

Figur 7: Fra kjøp til verdiskaping for Kristiansand kommune

An aerial night photograph of a city, likely Oslo, showing a large, brightly lit structure (possibly a bridge or festival installation) extending into the water. The city lights are visible in the background, and the foreground shows dark trees and some illuminated areas.

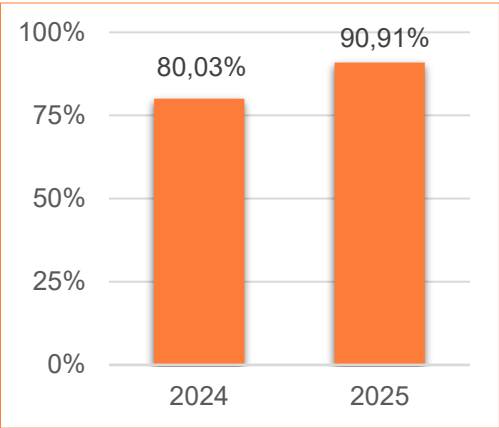
“

Veldig bra! Positivt og gøy
med andre kulturer.

- Respondent på spørreundersøkelsen

3.3.2 Et arrangement med betydning for det lokale næringslivet

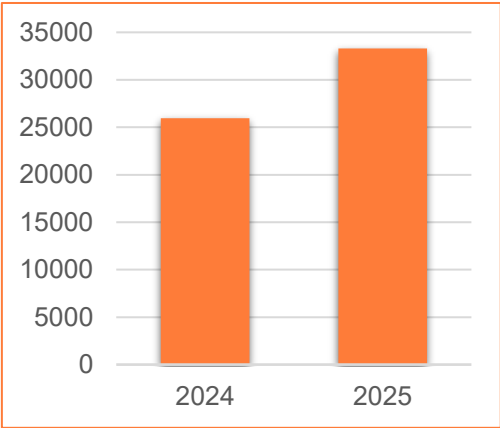
Informasjonen samlet inn fra lokalt næringsliv indikerer at arrangementet hadde en positiv innvirkning på de lokale virksomhetene i Kristiansand, både når det gjelder besøkstall og omsetning.

Figur 8: Hotellenes belegg i 2024 og 2025

Belegg på hoteller

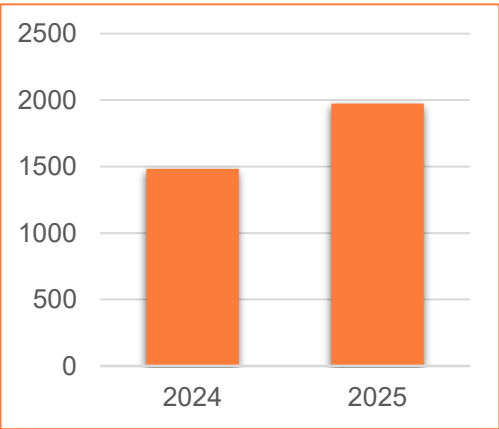
Data samlet inn fra hotellene i Kristiansand viser at beleggsprosenten under arrangementsdagene (30.07.25-02.08.25) var 90,91%. Beleggsprosent for tilsvarende datoer i 2024 var 80,03%. Dette viser en økning på 10,88% fra 2024 til 2025. Merk at disse tallene er basert på svar fra fire hoteller i kommunen. Dette indikerer at arrangementet kan ha hatt en positiv betydning for hotellenes belegg.

Figur 10: Kollektivreisende i 2024 og 2025

Kollektivtrafikk

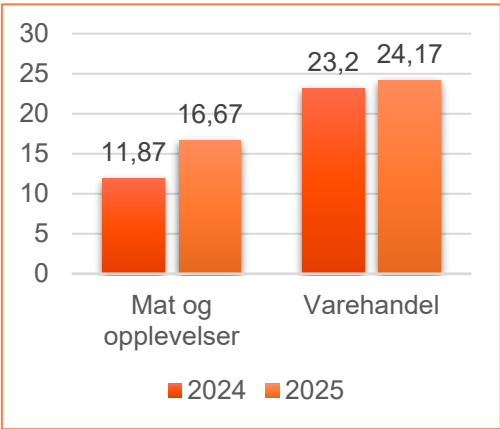
Data samlet inn fra Agder Kollektivtrafikk (AKT) viser at det var 33 283 reisende i snitt per dag i Kristiansand kommune under arrangementsdagene i 2025, mens det for tilsvarende datoer i 2024 var 25 949 reisende i snitt per dag. Det betyr at det var 7 334 flere reisende daglig under de samme dagene i 2025.

Figur 9: Hotellenes priser i 2024 og 2025

Snittpris på hoteller

Data samlet inn fra hotellene i Kristiansand viser at snittprisen per døgn under arrangementsdagene (30.07.25-02.08.25) var 1 795 NOK. Snittprisen for tilsvarende datoer i 2024 var 1 483 NOK. Dette viser en økning på 312 NOK fra 2024 til 2025. Merk at disse tallene er basert på svar fra fire hoteller i kommunen. Dette indikerer at arrangementet kan ha hatt en positiv betydning for hotellenes snittpris.

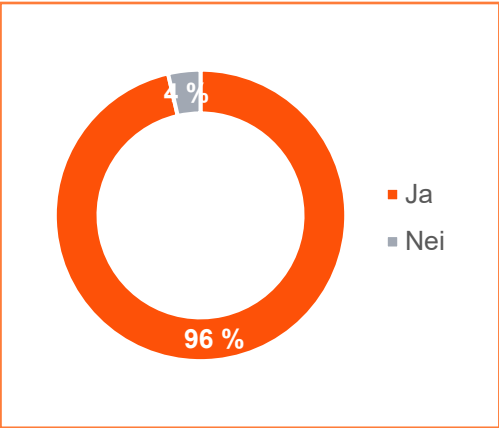
Figur 11: BankAxept-transaksjonsbeløp i MNOK for 2024 og 2025

Stor økning i omsetning

BankAxept-transaksjoner viser at det var en betydelig økning i omsetning i Kvadraturen under arrangementet, sammenlignet med tilsvarende periode året før. Mat og opplevelser hadde størst økning, med 40 %, mens varehandel økte med 4,2 %.

3.3.3 Et fantastisk arrangement for besøkende og byen

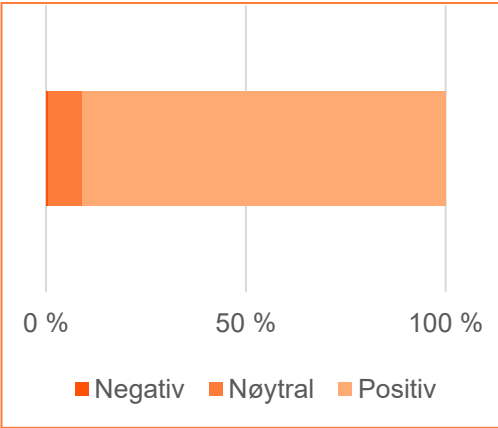
Avslutningsvis i undersøkelsen ble respondentene stilt noen spørsmål som ikke er kvantifiserbare, men som likevel illustrerer hvilke ringvirkninger arrangementet har for kommunen. Generelt har respondentene et positivt syn på arrangementet og Kristiansand som vertsby.

Figur 12: Andel som vil besøke byen igjen

Majoriteten vil gjerne besøke byen igjen.

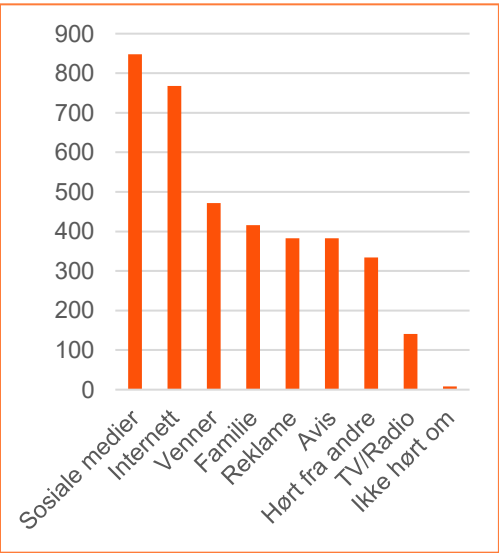
96% av respondentene svarte at opplevelsen under Tall Ships Races har gjort at de ønsker å besøke Kristiansand igjen. Dette tyder på at arrangementet bidrar til å fremme Kristiansand som turistdestinasjon.

Figur 14: Generell opplevelse av arrangementet

Svært positivt for byen

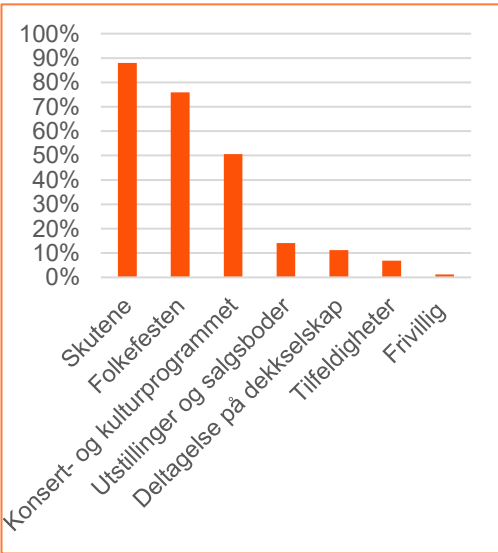
91% av respondentene anså arrangementet som positivt for byen, og på en skale fra 1 til 10 var 10 det vanligste svaret. Dette tyder på at arrangementet er med på å skape liv og stemning i sentrum, noe som er positivt både for turisme og egne innbyggere.

Sosiale medier er hovedkilden til informasjon

Majoriteten av respondentene har hørt om arrangementet på sosiale medier, tett etterfulgt av internett generelt.

Figur 13: Hvor har folk hørt om arrangementet

Kommer for å se skutene

Skutene var den mest populære årsaken til å besøke arrangementet, etterfulgt av å oppleve folkefesten og delta på konsert- og kulturprogrammet.

Figur 15: Årsak til å besøke arrangementet

“

Kjempeflott arrangement, og
fin reklame for Kristiansand!

- Respondent på spørreundersøkelsen

Samlet forbruk per besøkende

Samlet forbruk per besøkende under arrangementet er beregnet til 2 125 NOK. Tallet er basert på forbrukstall fra spørreundersøkelsen og Innovasjon Norges standardsatser. Beregningene tar hensyn til ulike typer utgifter, inkludert overnatting, mat, transport og øvrig forbruk i Kristiansand kommune, og er justert for at kun besøkende med arrangementet som hovedformål inngår i beregningen.

Samlet forbruk per besøkende reflekterer den direkte økonomiske effekten på regionen, og gir et standardisert grunnlag for å estimere samlet økonomisk betydning ved ulike besøkstall.

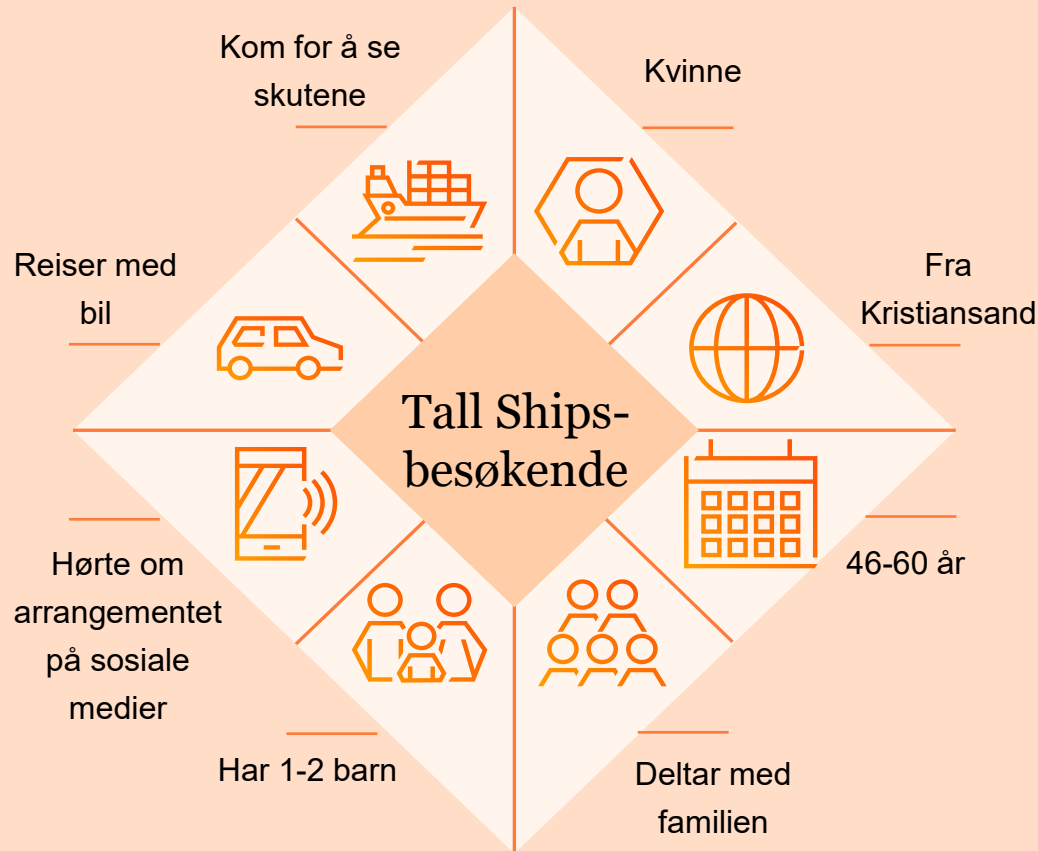

Forbruk per besøkende under arrangementet

2 125 NOK

Den typiske Tall Ships-besøkende

En fantastisk folkefest

Da respondentene ble bedt om å beskrive arrangementet med ett ord, var det ordene «fantastisk» (308), «folkefest» (165) «flott» (95), «bra» (64) og «gøy» (45) som gikk igjen. Av alle respondentene var det kun en håndfull som hadde negative tilbakemeldinger. Av de som hadde negative tilbakemeldinger, var gjengangeren at de var skeptiske til at dette var noe man burde prioritere offentlige midler på.

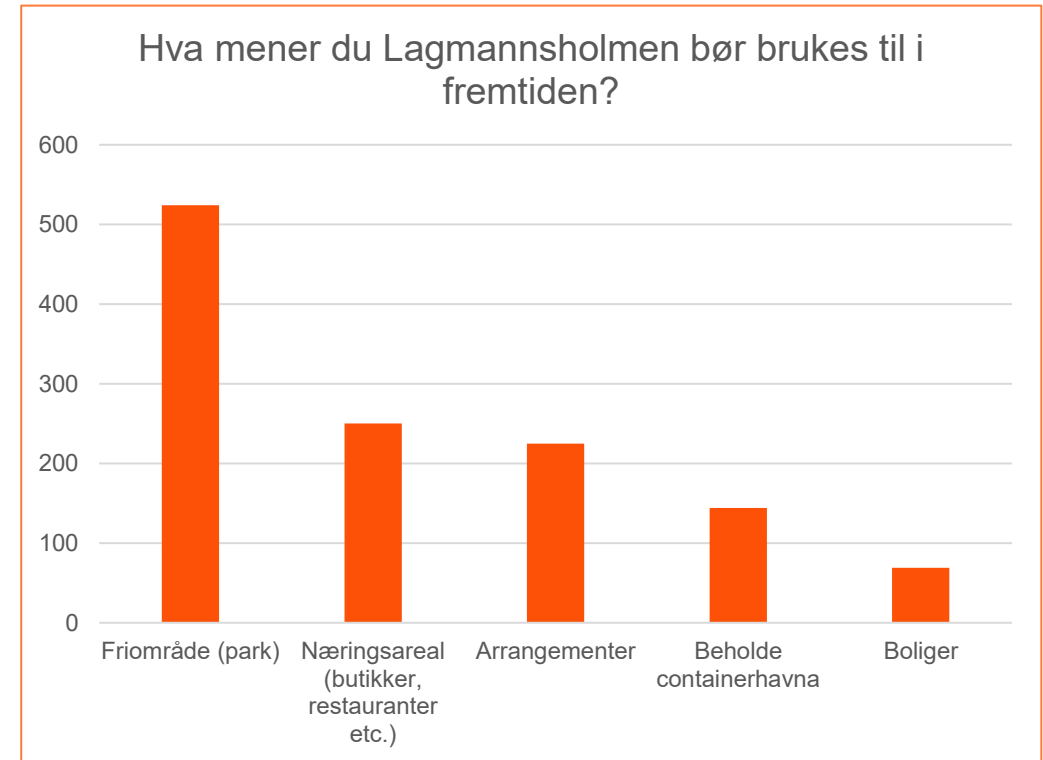
“

Fantastisk spennende for barn, voksne og eldre. Noe å være stolte av.

- Respondent på spørreundersøkelsen

Utvikling av Lagmannsholmen

Ettersom store deler av arrangementet ble lagt til Lagmannsholmen, var det naturlig å ta med et spørsmål om hva besøkende så for seg at Lagmannsholmen burde brukes til i fremtiden. Det var et klart flertall for at det burde bli et friområde, men næringsareal og arrangementer var også populære valg. Det var også mulig å fylle inn et eget svar på spørsmålet. Her kom det inn flere konkrete forslag, som ishall, utebad, bobilplass, Tall Ships Races, cruiseskip, bibliotek, fergekai, forlengelse av fiskebrygga, konsertarena og akvarium. Gjengangeren blant respondentene som fylte inn eget svar er at de ønsker en kombinasjon av flere (eks. både restauranter, boliger og park) og at de ønsker fokus på at området skal utvikles for allmennheten. Flere svarer også «alt annet enn containerhavn». Selv om man ser variasjon i svarene, er den tydelige fellesnevneren at man ønsker at området skal komme til gode både lokale og turister.

Figur 16: Hva ønskes Lagmannsholmen brukt til i fremtiden

4

Avsluttende betraktninger

Avsluttende betraktninger

Oppsummert, og som svar på innledende problemstillinger om 1) Hvilken økonomiske betydning Tall Ships Races Kristiansand har for regionen, 2) Hvilken betydning Tall Ships Races Kristiansand har for lokalt næringsliv og 3) Hvordan de besøkende opplever arrangementet, viser funnene fra analysen at:

- Arrangementet har ført til en betydelig verdiskaping for Kristiansand kommune.
- Tall fra det lokale næringslivet viser i tillegg at de har opplevd et positivt utbytte som følge av arrangementet.

Kontakt oss

Audun Finnestad

Partner

audun.finnestad@pwc.com

Caroline Lofthus

Senior Associate

caroline.lofthus@pwc.com

